

Tā īgī-īgī Póōlō kā Fīlīpī lé 'bá yī drí
Fīlīpī lé 'bá

Tā 'ẽ'á z̄ilâ n̄il̄i s̄is̄i r̄i

Póõlõ ìgõ wárágã nô Fílipí lé 'bá krístõ 'bá ró rí yí drí. Ní zí Tä 'E'ë kápítã 16, tã sísí Póõlõ drí tã átî-átî tãndí Yésu rí tásí rí pêzó Fílipí 'álâ rí, ní á'dô ûsú'á lâ tólâ, gõ'dá òjílã ûrûkâ tólâ rí 'bá yí drí á'dózó krístõ 'bá ró. Ngbääângbânô rí, Póõlõ rí'á gänímä 'á. Tímátyä bê gólâ bê. Gólâ ìsü trá kí, áâ'dô íyí lôfõ'á 'wââ gänímä 'ásí, gõ'dá gólâ kpá tã ìsü ázâ bê kí, ázâ 'bá yí áâ'dô íyí fû'á. Gólâ ìgí tã òjílã 'dí 'bá yí drí kí, góliyí ïsü tã rôô íyí tásí kô, tälâ yí îlî tã gólâ rizó rílî ayíkõ sî rí trá, á'dô gänímä 'á ngâtâ gänímä 'á kô yâ rí. Gólâ ní trá kí, yí trá rí'á ngá âlô 'í Yésu bê.

Wárágā nô 'á rí, Póölöł 'é áwô-ítí trá krístō 'bá 'dī 'bá yí drí, agrid gólíyî drí ajólé Êpäfärödítô lajó'bá iyikâ ró rí drígá gólâ rí pätzó rí tásí. Gólâ âtâ tâ krístō 'bá 'dî 'bá yí drí tâ 'ë'ë Yésü kâ rí 'bá yí vó lâ bélë irlâ, go'dá kpá tâ yí Póölöł drí rí'á átálâ gólíyî drí rí 'bá yí òrî ágálé gólíyî drí. Gólíyî âârî tâ òjílâ gólíyî kí 'bá nî, óölöbë lâ'bí Yúdä yí kâ rí 'bá yí vó lâ irlâ, tâlâ â'dózó òjílâ Óvârî kâ ró rí 'bá yí kô. Tâ 'dî 'bá yí ònjö 'í. Gólíyî drí tótó tâ lêlê Yésü 'á, go'dá Óvârî â'dô gólíyî 'ë'á â'dólé ngá âlô ró Yésü bê. Â'dózó ngá âlô ró Yésü bê rí rí'á tâ gólâ lâvû 'bá kôrô rí irlâ, tâlâ krístô 'bá yí òrî ró iyî zââ kárâ ayikô sî, go'dá kpá áwô-ítí lôgö-lôgö bê Óvârî drí, özö kpále lâhö ã'dô bê rí.

¹ Mâ Póolõl ëgî wárâgã nô nî ãnî gólÿí õjílã Ôvárí rî nyâányâ kâ Filípí 'álâ rî 'bá yî drí. Âmâ Tímátfyâ bê, âmâ gólÿí â'dó 'bá rû ï'bû 'bá Yésù Krístõ kâ ró rî 'ê nî-bê-yã ãnâr drí. Má rí tâ ëgílî ãnî ndrë gólÿí rî 'bá ngá ãlô ró Yésù Krístõ bê rî yî drí gõ'dá kpá ãnî drí-'bá kãnîsä kâ rî 'bá yî drí, gõ'dá kpá ãnî kãnîsä vó ndrë 'bá ró rî yî bê. ² Ôvárí âmâ átâ gõ'dá Kúmú ãmákâ Yésù Krístõ bê, õfë ëyî õrë ãnî drí tâ ã'dí bê.

Tā góлâ Póõlõ drí râtâa 'ezó krítô 'bá góлiyî Fîlîpî 'álâ rî 'bá yî tâsî rî

³ Ōzō ānī tā āāgā trá má drī̄ rī, má drí rīzó āwô-ītī 'ēlē Ōvârî drí, gō̄dá má drí rīzó rātāā 'ēlē ānī tāsī. ⁴ Gō̄dá ōzō má ōlē rātāā trá Ōvârî drí ānī tāsī rī, ó'bā mā â'dólé āyïkō rō, ⁵ tälâ má ̄sū tā ngá gólyî tändí rō ndrī ānī drí 'ēlē ámâ pâzó lôsī tā âtî-âtî Ōvârî kâ nō pêzó, itôlé kâyî drî̄-káká má drí ânizó ānî ngálâ rī sî bûuñ ngbâângbânô rî ̄l'dî. ⁶ Tälâ tâ 'dî tāsī rī, tâ pâtñî rō, má lë tâ trá kî, Ōvârî â'dô lôsī tändí gólyâ drí itôlé trá 'ēlē ānî 'á 'dî lôp 'á bûuñ kâyî gólyâ Yésü Krístô drí 'ezó ácálé âgôl  āngó nō 'á rî sî lôsī tändí rî gógyo 'dî drí gózó rû ndélê ngb .

⁷ Rí'a tā mbī 'i má drí 'bāzó ãyīkō ró ãnī tāsī, tālā ãnī lôvó bē má 'â rôô. Ngātā má â'dô bē gäñimä'á, ngā má â'dô bē gäñimä'á kô yā rî, má drí rîzó tā Ôvârî kâ pêlé mbîmbî kî, tâ âtî-âtî tândí Yésû rî tâsī rî rî'á pâtî'í rî, nî ãmû drí trá lôsî ámákâ gólâ Ôvârî drí rî 'á. ⁸ Ôvârî rî lîfî drí 'á, má 'bâ ãnî lôvó trá rôô, lõvõ gólâ Yésû drí 'bâlél õjílâ íyikâ drí rî sî. Má lêl rôô ãnî ndrêlé kpá ó'dí. ⁹⁻¹⁰ Má 'ê râtâá Ôvârî drí ãnî tâsî kî, lõvõ ãníkâ Ôvârî rî tâsî õjílâ ãzí bê rî ūlîpî ácálé rôô. "Dîn kpärtî tâ nînî Ôvârî rî tâsî rî bê, nî icâ ró bê tâ gólîyî mbîmbî rî nîlî l'dî gô'dá 'êlê dôdô. Gô'dá ití rî, kâyî gólâ Yésû drí âgôzó ãngó nô 'á rî, áâñoo tâ ãnî rú tâ ònjí tâsî rî kpá kô âlôwálâ, ¹¹ õzõ nî òrî zââ tâ tândí mbî rî 'bâ yî 'êlê mbârâkâ Yésû Krîstô kâ rî sî rî. Gô'dá ití rî, õjílâ ndrî â'dô Ôvârî rî ìnjî'á gô'dá lûyîzô lâ.

Tā Póõlō drí 'bāzó ãyikõ ró õzõ kpálé óõ'bā bē gólâ gãnímã 'á rî

¹² Ámâ Ȑdrúpí yí ámâ Ȑzó yí bê, má lë tâ Ȑtâlé Ȑnâ drí kí, lâjõ gólîyî ámâ 'ë 'bá rî 'bá yî, 'báá mâ kô lôsí tâ Ȑtâ-Ȑtâl tândí pêpê kâ nô Ȑyélé. Võ lâ 'á rî, tâ Ȑtâ-Ȑtâl tândí Ȑvârí kâ rî trá mbâlé n'lâ Ȑtî 'álâ Ȑjílâ drí tâ lëzô 'á lâ. ¹³ Gô'dá Ȑjú 'bû 'bá gólîyî rî 'bá kúmú rí vó ndrélé rî 'bá yî, Ȑjú 'bû 'bá yî ndrî gólîyî rî 'bá jârîbâ 'á nô, gô'dá kpá Ȑjílâ Ȑzâ 'bá yî ndrî nôlê rî yí bê, nñ Ȑyî trá kí, ó'bâ mâ trá g  n  m   'á, tâlâ tâ pêpê Ȑm  kâ Y  s   Kr  st   rî t  s   rî drí s  . ¹⁴ Gô'dá kpá ámâ Ȑdr  pí yî kr  st   'bá r   rî 'bá yî trá r  'á   mb   tâ l  l   b   g  r   K  m     m  kâ Y  s   'á, gô'dá gólîyî   c   kpá trá tâ Ȑtâ-Ȑtâl Ȑvârí kâ p  l   Ȑjílâ drí c   Ȑt   ūr     k  , tâlâ gólîyî ndr   tâ g  l   K  m     m  kâ Y  s   drí ámâ p  z   g  n  m   'á rî trá.

¹⁵ Rílā tā pâtíi 'í kī, òjílā ūrûkâ 'bá yí rí cé tā pélē Yésū rí tásī, tálâ tā 'dí ágî-ágî gólíyí lîfí. Gô'dá ítí rí, lě iyí òjílā öndré ró iyí òjílā tā lâ yí drí lânjílî lânjí rí 'bá yí ró òjílā ázâ 'bá yí drí sî. Gô'dá lé ítí rí, òjílā ūrûkâ 'bá yí bê rí'á iyí, gólíyí pâtíi tā pē 'bá ró Krístô rí tásī pípîsílî tändí sî. ¹⁶ Gólíyí rí 'bá pélâ pípîsílî tändí sî 'dí rí iyí 'dí pélâ tálâ lõvõ gólíyíkâ ámâ drí Yésù bê rí tásī. Gólíyí ní trá kî, Ôvárí 'bâ tâ trá ódrí ámâ 'bázó gäñim   'á, tálâ âdálâ kî, tâ p  p   ámákâ Yésù rí tásī rí rí'á pâtíi. ¹⁷ Gólíyí rí 'bá tâ pélē Yésù rí tásī pípîsílî önjí sî rí 'bá yí,   sü iyí tótó iyí ny  ánýâ tâ   dî. Gólíyí isü kî, yí   d   ic  á rû   z   f  lé má drí r  o   má drí 'b  z  d   g  n  m   'á n  o   rí sî.

¹⁸ Má lô'bé pîpîsîlî kô ôjîlâ rî 'dî 'bá yî tâsî, tâlâ gólîyî rî rî'á tâ âtî-âtî Yésû rî tâsî rî pê'á ôjîlâ drí. Má lê tâ âtî-âtî rî 'dî ópê ró kárá láfî gólâ icâ 'bá bê â'dolé rî 'ásî. Ngâtá pîpîsîlî tândí sî yã ngã ônjî lâ sî yã rî, má lê ámákâ cé tâ âtî-âtî Yésû rî tâsî rî ôlâ'bû ró bê hîyâ. Má â'dô ãwô-ítî 'é'a Ôvârî drí tâ 'dî tâsî. ¹⁹ Má âyîkô bê, tâlâ má nî trá kî, má â'dô rî'á fñi âtû-âtû sî, gô'dá má âyé tâ kô 'dêzó Yésû vósî râtââ ãníkâ ámâ tâsî, gô'dá kpá rû âmû Líndrí Tândí Yésû Krístô kâ rî kâ sî.

²⁰ Tâ gôlâ má drí lêlé pîpîsîlî âlô sî, gô'dá rî'á lîfî 'bâlé drí lâ rî rî'á nôtí, tâ âzâkâ ôpê mâ kô âlôlâ. Má lê â'dôlé fîi  t m b  b  k y  v s i c , ng ng i l  ngb ângb n o k y  l n j  k  n  s , t  Ôv r  dr  l l l  m  dr  ' l l  r  ' z , t l l  m  l n j  r  Kr st  b  ng  ndr  g l y i m  dr  ' l l  r  ' b  y  s , ng t t  m  â'd  d  r '  l d r -l d r  r , ng  dr '  y  r . ²¹ T  g l y i t  l  y  dr  l n j l i m  dr  r r r  t s i r  â'd  ' y ? M  l f i r , 'd l l  Y s u v  r d . B  tr  t i r , dr dr  r '  t nd  r , t l l  m  â'd  d  ng   ng i  us '  g r g r  g l  m  dr  â'd d z  r d  b  l   ng  n  ' r  dr f i s . ²² K p l  t i r ,  z o m   r i  m r  r ' b   ny r k  n  b  r ,

má 'dô ïcá'á rílí rí'á lôsí tândí 'élé Ôvárí drí ángó nõ 'á. Gõ'dá bê ïtí rí, tã ángô rí 'bá yí ïdî rí'á dódó njilí yã? Rírí lédrë-lédrë ró, ngâtá drälé yã? Má nñi kô. ²³ Tã ïsü ámákâ rí'á rí rí tã 'dî 'á. Má lë ángó drí nô âyélé, tälâ má drí ïcázó bê rílí Krístô bê, gõ'dá má nñi trá, 'dî'í rí'á tã tândí 'í. ²⁴ Kpálé ïtí rí, ãnî tâsí rí, rí'á ïcâ-ïcâ ró kî, má õrî lédrë-lédrë ró ámá rú'bá ïnyírîkô bê, tälâ má ïcâ ró bê rílí rí'á ãnî ïmbálé.

²⁵Gō'dá nīngá sī, má nī trá kī nī rī, má â'dō rī'á lédrē-lédrē ró. Gō'dá rī, mā â'dō drē rī'á zāā ãní bē ndrī ãngó nō 'á, tälā ã'dō ró bē tā lēlē ãnīkâ Yésū 'á rī ūlīpī ró â'dolé ătī 'álâ, gō'dá kpá ãyīkō tā lēlē ãnīkâ kâ 'dī 'bälé līpīlī kpá ătī 'álâ.
²⁶Özō Ôvárí õfē ândrâ-tândī má drí ãnî ndrëzó kpá ó'dí rī, gō'dá nī â'dō Yésū rī lüy'íá, tälâ gólâ pī láfí nī ãnî drí ámâ
 1. 1. 1. 1. 1.

²⁷ Nī 'ba ta īṣu anikā ta gola alō no 'ele. Ani ojila Ovari kā rō rī 'ba yī, nī rī ta 'ele a'do ta ati-atí Kristo rī tasī rī vo ro. Gō'dá ìtí rī, őzō má īicā nīlī ānī ndrēlé, ngatā őzō má īicā kō a'dolé āní bē tólā rī, má lē ārlā kī, āní rī'lá ngárá-ngárá kpákā alō tā lēlē āníkā tā áttí-áttí Övárí kā 'á rī 'á. ²⁸ Nī âyē ăjú-'bá-ăzí āníkā rī 'bá yī kō āní 'bälé ūrīlī. Őzō nī aâdrē gágá ūrī ăkó ìtí rī, a'dō a'dolé lāmbé 'í tā a'dalé āní ăjú-'bá-ăzí yī drí kī, Övárí a'dō gólyi'y ūfū'á, gō'dá Övárí rī gógo a'dō āní pā'á. ²⁹ Nī ndrē drē, Övárí njī āní trá tā lēlē Yésū 'á. Ìtí rī, gólā a'dō kpá āní 'bā'á lāñō ūsúlī tālā tā lēlē āníkā Yésū 'á 'dī sī, ³⁰ őzō āní drí ámā ndrērē rī'lá lāñō ūsú'á, tālā má lē tā trá Yésū 'á rī drí sī rī tí. Tālā āní rī'lá rū cē'á kāyī lāñō kā sī kpá őzō āní drí ámā ndrērē kātī rū cē'á l'dí bē lā sīsī rī, gō'dá kpá zāā āní drí rī'lá ārīlā rī kātī kī, mā drē zāā rū cē'á l'dí bē lā nōtī.

Tā Póõlō drí âtálé kī â'dô-â'dô ãmákâ ãã'dô õzõ Yésū kâ tí rî

2 ¹ Ānî rí'á ngá ālô ró Yésū Krístō bê. Gõ'dá ìtí rí, góglâ sõ mbârâkâ trá ānî 'á. Gõ'dá góglâ 'bâ ānî pípísílî trá  dilí
 dilí, tâlâ ní ní trá kí, góglâ lê ānî trá rôô. Líndrí Tândí Ôvârí kâ  cû ānî rú'bâ trá ngá ālô ró, gõ'dá ní ní  zí- zí  zâ bê
gólîyî pâzó 'á lâ sî dôdó. ² Bê trá ìtí rí, 'dõvó ní 'ê tâ góglîyî nõ 'bâ yí  dî ámâ 'bâlél â'dolé  yikô ró rôô. Tâ  sñ  nâkâ
 âdô kpâkâ  lô, ní 'bâ ānî  zí- zí yí lôvó, ní rí ngá ālô ró pípísílî 'á. ³ Ní 'ê tâ kô,  dô rô bê ānî nyânyâ 'bâzó â'dolé
sîsî,  mbâ  usuzó  nâ nyânyâ drí. Ní  rû  nâ kô cû ìtí tâ ífí  kô. Võ lâ 'á rí, ní 'bâ ānî nyânyâ ngá fînyâwá ró  nâ
 zí- zí yí  andrâ. Ní 'ê tâ góglâ góglîyî 'bâ 'bâ â'dolé  nâ drí sîsî rí  dî kârâ. ⁴ 'Dõvó  nâ  zâ  lô  ê tâ góglîyî  yí  zí- zí yí
pâzó rí  dî, gõ'dá ní 'ê kô cé tâ  nâ nyânyâ pâzó rí  dî.

⁵Tā ̄isū ̄aníkā ̄âlô dô ̄âlô tā ̄isū Yésū Krístō kâ bê. ⁶Özō kpálé gólâ bê trá Övárí 'í rî, gólâ rú ̄ambâ ̄iykâ njírí-njírí Övárí ró kô. ⁷Dñ vô lâ 'á rî, gólâ 'bâ ̄ambâ ̄iykâ gârâ drñ gôzô íyî nyâányâ tâ njálê gô'dá ̄âdózó ̄ozô rû 'bû 'bâ kâtí, ̄dî ̄ití ̄úfí gólâ kpá ̄âdólé ̄ojílâ mvá ró. ⁸Gô'dá ̄âdô-âdô gólâkâ ̄ojílâ mvá ró 'dî, gólâ 'bâ íyî nyâányâ trá gbô ̄âdólé ̄ojílâ gólâ tâ lâ drí lânjílî lânjí kô rí ró. ̄Ití rí, gólâ rô Övárí trá bûúu cálé íyî nyâányâ ̄ayéél fûlî. Gólâ lë tâ-drî kpá drâzô fê lâlî-lâlî drñ ̄ozô tâ ̄onjí 'bâ kâtí. ⁹Tâlâ tâ 'dî tâsí rí, Övárí 'bâ gólâ trá ̄âdólé ̄injílî ̄injí gô'dá gólâ rí trôzó ̄urú 'âlâ. ̄Ití rí, Övárí fê drî-âcê trá gólâ drí ̄âdózó drî-âcê bê gârâ ngá ledré-ledré ̄urûkâ ̄âzâ 'bâ yí kâ rí drñ sî, ¹⁰tâlâ ̄ojílâ iïcâ ró íyî bê Yésù rí ̄injílî. ̄Ojílâ ndrî bûú 'âlâ rí 'bâ yí, gô'dá kpá gólîyî ̄angó drñ nôngá rí 'bâ yí, kpá gólîyî ôdrâ 'bâ trá rí 'bâ yí bê, ̄âdô ̄yî 'âlî fí'â ndrî Yésù ândrá Kúmú ̄iykâ ró. ¹¹Gólîyî ndrî ̄âdô tâ ̄atâlâ hûwâ kî, Yésù Krístô rí'â Kúmú ̄angí 'í kôrô ̄ojílâ drñ sî ngá ledré-ledré bê ndrî. ̄Ití rí drí sî, ̄ââdô ̄amâ ̄atâ Övárí rí lûyí'â.

Tā gólâ tā mbī rī 'ēzó ī'dî õjílā ndrī ândrá rī

¹² Gō'dá bē trá ítí rí, ãní ámâ rû-lẽ-ází yí gólyíy má drí lôvó lâ yí 'bâlé rí yí, 'dõvó ní rí úlì ámákâ rí 'bá yí ârî-ârî lâ yí sî, őzõ ãní drí rí'á trá 'êlâ kâtíy má drí rízó rílî tólâ ãní bê rí 'á rí kâtí. Gõ'dá ngbâângbânõ, őzõ má drí â'dörë kô tólâ ãní bê rí tí nõ, 'dõvó ní 'ê tâ mbârâkâ sî rízó zââ úlì Ôvârî kâ rí 'bá yí ârîlý ï'dî. Ní 'ê tâ gólyíy ïcâ 'bá õjílã Ôvârî kâ drí rí'á 'êlâ rí 'bá yí ï'dî mbârâkâ sî ãní pâzó. ¹³ Ní ïcâ rílî tâ tândí 'dî 'bá yí 'êlé ï'dî, tâlâ Ôvârî â'dô tâ 'dî 'bá yí lôvó lâ 'bâ'a ãní 'á ãní drí 'êlé, gólyâ â'dô ãní 'bâ'a tâ gólyíy sú 'bá yí lîfî rí 'bá yí 'êlé mbîmbî. Gólâ gõ'dá âfëe mbârâkâ kpá trá ãní drí 'ezó lâ ï'dî sî lâ.

¹⁴Ní 'ê tā ndrī tā gígí ákó, gõ'dá kpá lâwâ-lâwâ ákó ânî ází-ází yí bê, ¹⁵tâlâ oôzó kô tâ âjhôô ânî rú tâ ònjí tâsí ãlôwálâ, gõ'dá tâlâ ní ã'dô ró bê Ôvârî rî mvá ró cû ìtí tâ ònjí ákó. Ânî drí rílî òjílâ mb'imbì ró òjílâ gólîyí òjílâ mbì ró kô rî 'bá yí lâfálé. Á'dô ìtí rî, ní â'dô lâgú'lâ, òzô  'bí'bíwâ gólîyí 'bûu 'álâ rî 'bá lâgú'lî v 'l l  rî 'bá yí kâtí. ¹⁶'D v  ní âtâ tâ áf -áf  t nd  g l  ' 'b  l d -l d   d k  k   k  r  f l  r   d   j l  g l y   d  'b  t  mb  'b  r  k  d  'b  y  dr . N  '   z  d   k  t , t l  m   c  r  b   m   r   u l   n  t s  k y   d k  k  Y s  dr  ' z   g  l  t  k  'b  r   ng  n  '  r  s . T  t nd  ' l   n k   d   d '  l  k , l s   m k   n  l f l  '  r   d  k  c  ìt , t   f f   k   z   p  f  g  g  k t .

¹⁷ Tā lēlānākā Óvárí 'á gō'dá lōsī āñikā gólâ drí rí bē rí'lá ngá fēfē 'í Óvárí drí. Ózō nī ōrī rílī rírī tāndí sī rī, ití ōzō kpálé má ōdrā ámā ārí drí rázó cárā-cárā, ōzō ōdrá gólâ rí'lá dälâ ngá fēfē ró Óvárí drí rí kâtí rī, dī' 'dó rí'lá ngá fēfē kâtí kpákā ālō ngá fēfē āníkā Óvárí drí ngá 'e'l'e āníkā gólâ drí rí sī rī bē. ¹⁸ Ití rī, má à'dō 'bā'á ãyíkō ró tā lâ sī, gō'dá mā à'dō Óvárí rí lûyí'lá kpákā ālō āní bē. Nī à'dō icá'á kpá à'dolé ãyíkō ró gō'dá kpá Óvárí rí lûyí'lá kpákā ālō má bē.

Tā Tīmātīyā yī tāsī Ūpāfārōdítō bē

¹⁹ Ōzō Kúmú āmákâ Yésu ūlôpê má rí, má â'dô Timátiyá rí jô'á 'wââ ãñi ngálâ, tälâ gólâ ââgô ró bê tâ gólâ 'e' 'bá ámâ 'bâlê â'dolé ãyikô ró rî bê má drí ârílî. ²⁰ Timátiyá cé 'l'dî rí'á õjílâ âzâkâ má bê nölé ámâ drí ãñi lôvó 'bâzó gólâ bê rí ï'dî. ²¹ Nî ndrê drê, õjílâ âzâ 'bá yî 'isú ïyî tâ cé tâ ïyî nyâányâ kâ rí 'bá yî tâsî. Gólîyî 'isúú tâ, tâ Yésu Krístô kâ rí 'bá yî tâsî kô dódó. ²² Gô'dá ãñi nyâányâ nî trá kî, Timátiyá â'dâ rû trá ãñi drí ngá 'e' 'bá tândí ró Ôvárí drí. Gólâ 'e' tâ dódó kpâkâ âlô má bê tâ âtî-âtî Ôvárí kâ pê bê, ōzô mvá tândí drí lôsî 'erê kpâkâ âlô ïyî átá bê rî kâtí. ²³ Ōzô má ûñi ámâ

nyāányâ tā trá, ngatá áá'dô drí iñjí'á fí trá má rú sī yā rî, má ̄isū tā trá gólâ rî jōzó 'wāā ānî ngálâ. ²⁴ Gō'dá păt̄í' ró, má 'bá tā lēlē ámákâ Ôvárí 'á kī, gólâ ádô láfí njí'á mā rî gógó drí nizó níl'á ānî ndrélé 'wāā.

²⁵ Gō'dá ngebāângbânō rî, má ̄isū tā, r̄l'á icâ-icâ ró má drí Êpâfârōdítō gólâ rî 'bá wârâgâ ámákâ nō trôlē ānî drí nō jōzó gőzó ānî vâ tolâ. Sisí n̄i ájô gólâ nönlé vörâ bê má drí gō'dá kpá ámâ vó ndrélé. Gō'dá má ndrê gólâ ámâ âdrúpí ró, gō'dá kpá ngá 'e 'bá ̄aziyâ ró, gō'dá nîngá sī rî kpá ̄ajú-'bū-̄aziyâ ró lôsî ámákâ Ôvárí kâ rî 'á. ²⁶ Gólâ r̄l'á njâa níl'á ānî ndrélé ndrî kpá ó'dí. Gólâ r̄l'á tā ̄isû ró ̄ambá, tâlâ n̄i ârî trá kī, gólâ rî ̄ambukû lâkî gbíyâ dâ drâlē ngá lâzé drí sī.

²⁷ R̄l'á tā păt̄í' l̄, ngá lâzé ̄izâ gólâ trá rôô. Ótó kâa 'e trá 'délé gólâ rî bî 'á. Gō'dá Ôvárí ndrê ̄izâ kôkô ámákâ gólâ bê rî trá ngá lâzé gólâ rî êgbé 'bá 'dî sī, Ôvárí pâ gō'dá gólâ trá, tâlâ ̄izâ kôkô gólâ rî ̄odrâ kâ rî ̄ozó ngá lânjî ̄azâ âtrââ má drîjî dró gólîyî ndrî ámákâ ̄azâ 'bá yî ró rî yî bê. ²⁸ Tâlâ ngá lâzé gólâkâ kî drê trá drí sî rî, má lê trá rôô gólâ rî jôlē ānî ngáá tolâ ngebâângbânô, tâlâ n̄i ádô ró ̄ayikô sī, ̄ozô n̄i ̄ondrê gólâ kpá trá ó'dí rî. 'Dîjî, mâ rî gógó ádô 'bâ'a kpá ̄ayikô ró kpâkâ ̄alô ̄anî bê gólâ rî tâsî. Gō'dá 'dî rî ádô ̄izâ kôkô rî ámâ nyâányâ kâ rî 'bâ'a ádôlé ngebââ dâ vó bê. ²⁹ Ítî ̄ozô gólâ ̄ocâ trá tolâ rî, n̄i rû gólâ drî rî sî ̄anî ̄adrúpí Krîstô 'á rî ró, tâlâ Kûmû ámákâ Yésû sî. Nî 'bâ lânjî ̄ojilâ ̄ozô gólâ tî rî 'bá yî rú, ³⁰ tâlâ gólâ trá gbíyâ 'e'á ̄angó ̄ayéle, tâlâ lôsî gólâ drí r̄l'á ̄elâ Yésû drí rî sî. Gólâ tô pá nyânyâ drîjî tâlâ ̄anîzó ámâ pâlē ámâ vó ndrê 'bá ró, ̄ozô ̄anî nyâányâ drí rîjî cù ̄itî icâ ̄akó ̄anîlî ámâ pâlē rî kâtí 'dî.

Tâ 'ezó ádôlé ̄ozô Yésû tí tâ 'e'ë 'ásî ndrî rî

3 ¹ Ámâ ̄adrúpí yî ámâ ̄izó yî bê, tâ ̄adukû ámákâ ̄anî drí rî ̄l'dî nô. Nî ádô ̄ayikô ró, tâlâ ̄anî trá ngá ̄alô 'í Kûmû ámákâ Yésû bê. Ádô kô r̄l'á tâ lânjî 'í má drí tâ má drí ̄atâlê trá ̄anî drí sisí rî ̄andázó kpá ó'dí, tâlâ ̄ulî ámákâ nô 'bá yî icâ kpá trá ̄anî pâlē.

² ̄Anî lîfî ̄ombâ ̄anî rû ̄ojilâ Yûdâ yî kâ gólîyî r̄l'á ̄ozô ̄oké kâtí rî 'bá yî drí sî, ̄ojilâ gólîyî lê 'bá ̄anî 'bâlê bâsâ zêlê, tâlâ n̄i ádô ró bê ̄ojilâ Ôvárí kâ ró 'dî rî ̄iyî 'dî rî ̄onjí rôô rî 'e'á. ³ Mâ ̄isû tâ kô 'dê'dê bâsâ 'á rî drîjî ámâ ̄ojilâ mvâ 'bâlê ádôlé ̄ojilâ Ôvárí kâ ró. Ámâ gólîyî rî 'bá Ôvárí rî ̄injîlî kôrô Lîndrî Tândí gólâkâ 'ásî rî 'bá yî ̄l'dî r̄l'á gólîyî păt̄í' 'dê 'bá trá bâsâ 'á rî. Ámâ ̄ayikô ró ádôlé ngá ̄alô ró Yésû Krîstô bê, gólâ ̄l'dî rî ̄lafí păt̄í' 'í ̄adôzó ̄ojilâ Ôvárí kâ ró. ⁴ Tí ̄ozô tâ gólîyî ̄ojilâ drí 'elé rî 'bá yî ̄icâ trá păt̄í' gólâ rî 'bâlê ádôlé ̄ojilâ Ôvárí kâ ró rî, tí má ádô ̄icâ'á lîfî 'bâlê tâ gólîyî má drí 'elé trá rî 'bá yî drîjî. ̄Ozô ̄ojilâ ̄azâ 'bá yî ̄icâ lîfî 'bâlê tâ gólîyî ̄iyî drí 'elé ̄iyî pâzô rî drîjî rî, má 'ê tâ trá rôô ádô lâ'bí ámákâ ̄ojilâ Yûdâ yî kâ kâ vó ró ̄gârâ gólîyîkâ rî 'bá yî drîjî sî. ⁵ Mâ 'dê bâsâ 'á, 'dîjî mâ drê rî ̄a kâyî njî-drî-lâ-nâ. Úfî mâ ̄ojilâ ̄Isîrâ'elê kâ ró 'bâsûrû Bênjîmónâ kâ rî 'á. Mâ rî ̄lafí ̄ibûrû kâ 'í, ámâ ̄atâ gô'dá ámâ ̄andrê yî bê. Mâ ̄injî lâ'bí ámâ ̄ojilâ Yûdâ yî kâ kâ ndrî gô'dá Pârûsî yî kâ bê tândí ró. ⁶ Mâ rî trá, rî ̄lafí kó njâa lâjô fêlê ̄ojilâ kânîsâ kâ drí, ádô ró bê vó drí súzô Ôvárí rú rôô. Mâ 'ê tâ ndrî tâ 'bâ'bâ 'elé rî kâ mbîmbî ró.

⁷ Tâ gólîyî má drí rî ̄tâ lâ yî ̄isûlî kî, áa'dô ámâ 'bâ'a ádôlé sisí 'álâ ró ̄ojilâ gólâ tâ lâ drí súlî Ôvárí lîfî rî ró rî, má trá rî ̄lafí ̄anî 'bâlê ̄iyî má ̄ugûlî Yésû rî tâsî. ⁸ Gô'dá ádô kô cé tâ rî 'dî 'bá yî ̄l'dî. Mâ ndrê ngá ̄azâ 'bá yî kpá ndrî ̄ozô 'dîjî kâtí. Mâ ̄ayê ngá rî 'dî 'bá yî trá ndrî, ádô ró bê má drí ̄icázó Yésû Krîstô rî nîlî Kûmû ámákâ ró. Gólâ rî nînî lâvû ̄gârâ kôrô ngá ndrî ̄azâ 'dî 'bá yî drîjî sî. Ngá ̄azâ 'bá yî 'dî lêndrê má lîfî tôtô má drí kûlî ômvôlé dâlê vôlé ̄omâ 'á rî ró, ádô ró bê má drí 'bâzô ̄ojilâ Yésû kâ rî ró. ⁹ Mâ lê trá ádôlé ngá ̄alô ró Yésû bê. Mâ ádô kô 'e'á ámâ nyâányâ 'bâlê ádôlé ̄ojilâ mbîmbî ró tâ 'bâ'bâ gólîyî Ôvárí kâ rî 'bá yî sî, tâlâ 'dîjî ̄icâ kô. Vô lâ 'á rî, rî ̄lafí Ôvárí ̄l'dî 'e'á fâfâ fêlê má drí rîzô ̄ojilâ mbîjî ró, tâ lâlê ámákâ Yésû 'á rî sî. 'Dîjî rî ̄lafí păt̄í' Ôvárí kâ rî ̄l'dî ̄adôzó ̄ojilâ mbîmbî ró. Mâ ̄usû trá tâ lâlê ámákâ Yésû 'á rî sî. ¹⁰ Tâ gólâ păt̄í' má drí lâlê rî rî ̄lafí Yésû rî nîlî dôdô gô'dá mbârâkâ gólâkâ gólâ Ôvárí drí gólâ rî lîdrîzô ̄odrâ 'ásî rî bê. Gô'dá má lê lâjô gólâ rî 'e'á 'bâ 'dî ̄amûlî gólâ bê, tâlâ má ádô ró bê gólâ tâ Ôvárí kâ rî ̄injîlî bûuû drâzô, ¹¹ tâlâ ̄adôzó ̄itî rî tâsî rî, má ádô lêdrê-lêdrê ̄odrâ 'ásî ̄ojilâ gólâ lîdrîlî ̄odrâ 'ásî rî kâtí.

Tâ gólâ tâ 'e'ë kâ pîpîsîlî ̄alô sî drî-'â ̄usûzô Ôvárí drîgâ sî rî

¹² Mâ rî nô kô tâ âmâlê kî, má ̄usû ngá gólîyî má drí lâlê rî 'bá yî trá ngebâlâ. Mâ rí nô kô tâ âmâlê kî, mâ trá kâkârâ ̄ojilâ mbîmbî 'í cù ̄itî tâ ̄onjí ̄akó rîrî ámákâ 'á. Gô'dá má rî nô bê-rî zââ bâdî rû cêlê ̄adôzó ̄ozô 'dîjî rî kâtí ámâ nyâányâ drí, tâlâ Yésû Krîstô 'bâ mâ trá ádôlé ̄ojilâ ̄iyikâ ró. ¹³ Ámâ ̄adrúpí yî ámâ ̄izó yî bê, má ndrê ámâ nyâányâ kó ̄ozô ̄ojilâ gólâ ngá 'dî ̄usû 'bâ lâ ró rî drê kô rî kâtí. Gô'dá má drí rîzô gôbô rî ̄lafí tâ gólîyî nô 'elé. Tâ gólîyî má drí 'elé sisí rî 'bá yî jâ trá má drîjî sî, gô'dá má drí ámâ fêzó nîlî ̄atî 'álâ tândí ró lâfí Ôvárí kâ 'á. ¹⁴ Mâ sê ámâ nyâányâ nîlî ̄atî 'álâ 'dî nîlî drî-'â gólâ Ôvárí drí ámâ zîzô ̄anîlî 'dî ̄usûlî 'bûuû 'álâ Yésû Krîstô sî.

¹⁵ Ámâ ndrî gólîyî lîfî cîcîyâ ró krîstô 'bá ró rî ̄isû tâ kpá ̄ozô 'dîjî kâtí. ̄Ozô tâ ̄isû ̄anî ̄urûkâ 'bá yî kâ ̄adô ngîingî tâ 'dî 'bá yî tâsî rî, Ôvárí ádô ̄anî 'bâ'a tâ ̄isûlî mbîmbî dôdô tâ lâ yî tâsî. ¹⁶ ̄Ozô ̄o'ê rû kpâlê ̄itî rî, nî 'dê mâ nî zââ sisí 'álâ rô tâ 'elé, ádô tâ tândí gólîyî ̄anî drí 'elé sisí rî vó ró.

¹⁷ Ámâ ̄adrúpí yî ámâ ̄izó yî bê, nî rî kpâkâ ̄alô tâ 'elé ̄ozô má drí 'elé rî kâtí. Mâ ádâ ádîlînyâ tândí trá ̄anî drí. Gô'dá bê ̄itî rî, ̄anî lîfî ̄aŷyî ̄ojilâ gólîyî rî 'bâ tâ 'elé ádô lâfí ámâ drí ádâlê ̄anî drí rî vó ró rî 'bá yî drîjî, ádô ró bê ̄anî drí tâ 'ezó kpá ̄itî. ¹⁸ Nî ndrê drê, má sô drê drî-mbîlî trá ̄anî lîfî sisí kô tâ 'dî tâsî ̄andâlê ̄andâlê dûu. Gô'dá ngebâângbânô rî, má lê drî-mbîlî sôlê ̄anî lîfî tâ rî ̄alôlâ nô tâsî ̄awó ngôngô sî ̄anî drí kî, ̄ojilâ dûu ̄anî lâfâlê 'á rî ̄iyî rîlî ̄ajyú-'bâ-̄azî Yésû kâ ró. Gólîyî jâ rû trá tâ ̄atî-̄atî kîlâ nî rî, Yésû pâ ̄ojilâ trá tâ ̄onjí ̄iyikâ 'ásî ̄odrâ gólâkâ fê lâfî-lâfî drîjî rî sî rî rú. ¹⁹ Ôvárí ádô lâjô fêlê ̄ojilâ rî 'dî 'bá yî drí lâfî sî vó gólâ lâjô ̄onjí fê kâ rî 'á, tâlâ gólîyî 'dê trá rî ̄lafí tâ lôvô ̄iyî rú 'bâ kâ rî 'bá yî vó cù ̄itî 'dê ̄akó Yésû vó. Vô sô trá gólîyî rú rîrî ̄onjí gólîyîkâ rî tâsî. Gô'dá ̄anyî 'é gólîyî tâ rî 'dî 'bá yî tâsî kô. Gólîyî rî cé tâ ̄inyâkû drî nô kâ nô ̄isûlî 'dî.

²⁰ Gô'dá ãmâ tâsí rî, ãmâ ãmákâ bê-rí rî'á õjflâ vô 'bûu 'álâ rî kâ ì'dî. ãmâ trá njâa rî'á 'dýî pâ 'bá ãmákâ Kúmú Yésü Krístõ rî tê'á ânîlí ãmâ trôlé nî'á rîlî yí bê. ²¹ Gólâ â'dô ãmâ rú'bá ïnyírîkô tâkó drâ 'bá bê nô ôjá'á ngîi, tâlâ ã'dô ró ïyî bê ôzô íyíkâ ngîi lâ ró 'dî kâtí. Gólâ â'dô tâ rî 'dî 'bá yî 'ë'á íyî mbârâkâ gólâ íyî 'bá 'bá â'dólé ngá-sí drîlî kâtârâ ndrî rí sî.

4 ¹ Ámâ âdrúpí yí ámâ izô yí bê ânî rî'á gólyî má drí lôvó lâ yí 'bâlé rî ì'dî. Má lê tâ rôô ânî ndrêzó kpá ò'dí. Nî 'bá mâmâ trá â'dólé âyíkô ró. ânî kpá gólyî ámâ 'bá 'bá drî lâ drí pélê rî tâlâ tâ lélê ânîkâ Yésü 'á rî sî rî ì'dî. Bê trá ìtí rî, nî rî zâa fñi ìdû-ìdû sî tâ lélê ânîkâ Yésu 'á rî sî.

Úlì ądükü Póõlõ kâ rî 'bá yî

² Êwôdîyâ ânî Sînítikê bê, má lô'bâ rú ânî drí rû lélé ânî vó 'ásî ąmvúpî ăzí gólîyî kpârâtî tâ lê 'bá trá Kúmú âmákâ Yésû 'á rí ró. ³ Gô'dá nî lôsî 'e 'bá ăzí ámákâ gólâ pâtî rí 'bá trá lôsî Ôvârî kâ 'élé dódó rî, má ịjî nî őkó gólîyî rí nô 'bá yî pâlé, tâlâ gólîyî őri ró tâ ă'dî sî. Gólîyî âdrê trá má bê lôsî 'élé tândí ró, ă'dô ró bê tâ âtî-âtî Ôvârî kâ drí lâ'búzó őjîlâ drí ndrî. Gólîyî 'ê kpá lôsî trá dódó 'dûwâ Kéleménëtî yí bê gô'dá lôsî 'e 'bá ámákâ ăzâ 'bá yî gólîyî rú lâ yî ığilî trá bükû Ôvârî kâ 'á gólîyî őjîlâ lédrê-lédrê zââ gbâdú ădûkû ăkô rí rú lâ yî bê rî.

⁴'Dõvó ãní ndrí kâyî vósí cé õrî áyíkô sî, tâlâ nî rî ngá âlô ró Kúmú ãmákâ Yésü bê. Má âtâ ãní drí kpá ó'dí, nî â'dô áyíkô ró. ⁵'Dõvó nî 'ê tâ õjílâ ndrí ãní drí ûsúlî rî 'bá yî drí mânísí 'dó pípíslí tändí sî, gõ'dá õjílâ ndrí õndré ró bê ãní õjílâ tändí gólyí rî 'bá tâ tändí 'é'lé mânísí pípíslí âlô sî rî 'bá yî ró. Kúmú ãmákâ Yésü ábí 'é'a âgolé ãngó nô 'á 'wââ. ⁶Ní îngâ pípíslílî kô ûrû tâ ázakâ ázâ 'bá yî tâsí. Díñ võ lâ 'á rí, nî 'ê râtáâ Óvárí drí tâ tî cé fífí tâsí. Ní 'ê râtáâ Óvárí drí tâ gólyí ãní drí lêlé gólâ drí 'é'lé ãní drí rî 'bá yî tâsí. Ní rî râtáâ 'é'lé zââ áwô-ítí 'é'e sî gólâ drí. ⁷Ítí rî, gólâ â'dô tâ ã'dí fê'a ãní drí tâ rî 'dí 'bá yî tâsí. Tâ ã'dí gólâ Óvárí drí 'é'a félâ rî lâyû tâ gólyí ãmâ drí ícâ'á nñlâ ãmâ drí sî rî 'bá yî kôrô. Óvárí â'dô ãní õjílâ gólyí â'dô 'bá ngá âlô ró Yésü Krístô bê rî âmó'á njírí-njírí. Gólâ â'dô ãní pípíslílî vó ndrê'a dódó, tâlâ tâ ã'dí íyíkâ tâsí.

⁸ Ámâ ądrúpí yí ámâ ızo yí bê, tâ ądükü ró ăní drí, 'Dövö ní ısu tâ tâ nô 'bá yí tâsî, tâ gólyîy â'dó 'bá pâtîl rí 'bá yí, tâ gólyîy ıñjîl ıñjî rí 'bá yí, tâ gólyîy â'dó 'bá mbîmbî rí 'bá yí, tâ gólyîy â'dó 'bá cû ıtí tâ önüjî ăkó rí 'bá yí, tâ gólyîy ăyîkô lâ drí cîlî rí 'bá yí, tâ gólyîy tâ tândí ró rí 'bá yí, gõ'dá tâ øjílâ ăzâ 'bá yí kâ gólâ ăní drí ıcâ'á Övârî rí lûyîlî tâ lâ sî rí 'bá yí. 'Dövö ní ısu tâ cé ngá gólyîy tândí ró ndrî 'dî 'bá yí tâsî l'dî. ⁹'Dövö ıtí rí, ní ıñjî ulî ámákâ rí 'bá yí tâ gólyîy má drí ăní ıcîzó l'dî sî lâ rí 'bá yí 'ezô ndrî. Nî 'ê tâ gólyîy ăní drí ámâ ndrêzó rîlâ 'elâ rí l'dî. Ȧ'dô trá ıtí rí, Övârî gólâ tâ Ȧ'dî fë 'bá trá ăní drí rí â'dô rîl'á ăní bê.

Tā gólâ Póõlõ drí ãwô-ítí 'ẽzó Ôvârî drí ngá fẽfẽ Fîlîpî lé 'bá kâ âjólé yí drí rî tâsî rî

¹⁰ Má 'ê ãwô-ñí ãmbá rôô Ôvârí drí, tälâ ámâ ïzã gâ trá ãnî drí, ámâ tâ rí zãh âgálé ãnî drí. Ní 'bã ãnî kpá trá â'dólé ámâ tãsí ó'dí láfí ûsúlì ámâ pãzó âdî ãníkâ sî. Gõ'dá má nî trá kî, sisí rí, nî lê trá ámâ pãlé, gõ'dá bûúü âcâlé ngbâângbânô rí, nî ûsú láfí tãndí âdî rí 'dí âjôzó má drí rí kô. ¹¹ Má rí kô úlì âtâlé âdî tãsí tälâ ïzã gólâ rí 'bá ámâ 'êlé nô sî, tälâ má nî tâ trá â'dózó rilí pípísilì  'dî sî â'dô rirí tâ fí lârâkô dûû rí 'bá ámâ 'êlé rí 'á. ¹² Má nî trá láfí â'dózó rilí ïzã ngá  rûkâ 'bá yí kâ bê, gõ'dá má nî kpá trá láfí â'dózó rilí cù ngá-fí dûû bê rôô. Má nî tâ kíriwá láfí gólâ rizó  yikô ró rí kâ kpá trá nôti. Rirí pípísilì  'dî sî tâ lârâkô rí 'bá ámâ 'êlé rí 'á, ngâtá mâ cù nyâsá bê nyâlé yã ngâ má rí lõfó sî yã, ngâtá mâ cù rí'lá ngâ bê rôô ámâ nyâányâ drí yã, ngâ mâ rí'lá ngâ 'dî 'bá yí ïzã lâ bê yã rí. ¹³ Má icâ trá ngá-fí ndrí 'êlé Yésû gólâ mbârâkâ  f  'bá má drí 'ezó lâ rí sî. ¹⁴ Íyikâ rí'lá tâ tãndí 'í rôô ãnî drí ámâ pãzó kâyî lânjô drí ámâ ûsúzó rôô rí sî.

¹⁵ Änî krístô 'bá Fílîpî 'álâ rî yî, nî nî trá dódó kî, änî cé rî'á òjílâ góliyî ámâ pâ 'bá  dî sî rî 'bá yî  dî, lôsî ámákâ 'ezó kâyî má drí änî áyézó tolâ M k d n y  'álâ t  l l l   n k  'b l  s s  t   t - t  p t .  v r í k  '  r  v l  d r  l  ' s . ¹⁶ G d á kp  kây  má dr  ' d z  r '  T s l n k  ' l l  r , k y  v s  cé, n  r  b   r l  k , m  tr   z  ng  k  b  r , n   j   d  tr  má dr  ám  p z   d  s  l . ¹⁷ G d á ng  góliy   n i dr   j l  má dr  s s  n  r , m  l l  k  g b  ng   l l   n i d r g  s . M  l  b - r   v r í  f  r   r   n i dr  r o  t l  ng  f f   n k  má dr  r  s .

²¹⁻²² Mâ Póolôl 'ê nî-bê-yâ òjílã Ôvârî kâ ndrî gólyi yâ 'dô 'bá ngá âlô ró Yésü Krístô 'á tólâ ná 'bá yî drí ndrî kákárâ. Gõ'dá òjílã Ôvârî kâ nôlé rí 'bá yî 'é yí kpá nî-bê-yâ ãnî drí tólâ, ngîngî lâ gólyi yí rí 'bá nôlé lôsí 'élé jó ândrê kúmú ángi Sízâ kâ 'á rí 'bá yî. ²³ Dõvó ûtí rí, Kúmú ámákâ Yésü Krístô ââ'dô ãní bê, tâ lânjâ íyíkâ félé ãní drí. I'dî 'dî.